

- схвалення діючої речовини (речовин) засобу захисту рослин, антидотів та синергістів, які входять до його складу.

Прийняття нових законів у сфері захисту рослин та розміщення ринку засобів захисту рослин і агрохімікатів сприяє комплексному вдосконаленню законодавства України у сфері захисту рослин на основі вимог законодавства ЄС; вдосконаленню державного регулювання у сфері поводження з пестицидами та агрохімікатами.

Список використаних джерел

1. Проект закону про захист рослин [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70832
2. Повідомлення про оприлюднення проекту Закону України «Про розміщення на ринку засобів захисту рослин і агрохімікатів» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/news/40385.html>

УДК 631.559:633.16

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ ОЗИМОГО ЯЧМЕНЯ ПРИ ПРОТРУЮВАННІ НАСІННЯ В УМОВАХ БЕССАРАБІЇ

Губич О.Ю., асистент, lgubich97@gmail.com

Одеський державний аграрний університет, Одеса, Україна

В Україні вирощування зерна є основним напрямом, а вирощування культур зернової групи домінує протягом останніх тридцяти років, що має значний вплив на економічний та екологічний стан агроєкосистем. Потреба і виробництво зерна у світі постійно зростає, а Україна один з основних постачальників.

Реалізація потенційної продуктивності злакових культур часто обмежується розвитком фіто захворювань, серед яких найбільш шкідливими є бура іржа, борошниста роса, септоріоз. Ці хвороби супроводжуються морфологічними і анатомічними змінами в будові рослин. В результаті комплексу хворобливих змін затримується розвиток рослин, знижується врожай, дуже часто рослини гинуть.

Для запобігання і боротьби з хворобами озимого ячменю потрібно запроваджувати інтегровані заходи захисту, в який обов'язок повинні входити господарські, біологічні, агротехнологічні, механічні, генетичні, фітофармакологічні та інші методи.

Сучасний захист рослин спирається на значний обсяг інформації, що характеризує поширення, розвиток, економічне значення шкідливих організмів, стан і розвиток посівів, мінливість різних інших елементів екологічного стану. Таку інформацію визначають шляхом проведення обліків у основні фенофази

рослин, а в деяких випадках – у певні календарні строки, в які звичайно проходить розвиток певних стадій хвороб колосових.

Результатами обліків посівів озимого ячменю є поширеність, інтенсивність розвитку і розвиток хвороб. За даними показниками можна чітко визначитись з необхідністю застосування того чи іншого заходу боротьби з виявленими хворобами.

Результати обстежень є дуже важливими і повинні бути по можливості точними. Ось чому тема досліджень є дуже важливою і актуальною на сьогоднішні дні.

Дослідження проводились в 2022 році на дослідних полях ФГ «Кулевча», Саратського району, Одеської області.

З метою виявлення хвороб, що уражують озимий ячмінь, у господарстві робили обстеження посівів.

При виборі полів для обстеження використовували наступні рекомендації.

В першу чергу обстежуються високоврожайні посіви, розташовані на територіях з мікрокліматичними умовами, сприятливими для розвитку хвороб: низинні частини рельєфу, узбіччя полів, ділянки біля лісосмуг та ін.. При виборі ділянок для обліку особливу увагу приділяли полям з підвищеним ризиком виникнення небезпечних фітопатогенних ситуацій (стерньові попередники, сприйнятливі сорти, висока вологість, високі норми азотних добрив та ін.). [1]

Обстеження проводилось через 10 – 15 днів після колосіння озимого ячменю, на початку наливання зерна (I декада червня). На рослинах хвороби виявляли оглядом певної кількості рослин у пробах. На площі до 50га треба брати 20 проб по 10 рослин у кожній. На більших площах додатково беруть по дві проби на кожні 10га [2].

Так як площа поля складала 53га, то зробили 20 проб відповідно. На облікових ділянках розміром 0,5 x 0,5м по діагоналі поля посіву відбирали рослини з симптомами грибних захворювань, а також зовнішньо здорові рослини.

В результаті даних обстежень на посівах озимого ячменю були виявлені такі хвороби: бура листкова іржа, борошниста роса і септоріоз.

Особливе значення при впровадженні інтенсивних технологій вирощування озимого ячменю і має застосування пестицидів проти хвороб культури. В господарстві це роблять у формі протруювання насіння препаратом Раксил Ультра. [4].

Виробничі витрати контрольного варіанту в розрахунку на 1га посіву озимого ячменю приведені з технологічної карти вирощування даної культури в господарстві. По другому варіанту досліду розраховувались відхилення витрат відносно контролю.

Ефективність визначалась співвідношенням обсягу виробництва зерна до понесених витрат і характеризується системою натуральних і вартісних показників, яка включає такі, як урожайність, вартість продукції, виробничі

витрати, виробнича собівартість, прибуток та рівень рентабельності (таблиця 1.).

Таблиця 1. **Ефективність вирощування озимого ячменя при протруюванні насіння**

Показники	Не протруєне насіння	Протруєне Раксил Ультра
Урожайність, ц/га	26,4	32,8
Вартість продукції з 1га посіву, грн.	1848,0	2296,0
Виробничі витрати на 1га посіву, грн.	1270,0	1502,4
Виробнича собівартість 1ц продукції, грн.	45,5	43,5
Одержано прибутку, грн.:		
з 1га	578,0	793,6
на 1ц	24,5	26,5
Рівень рентабельності, %	53,8	60,9

Рівень рентабельності є показником економічної ефективності виробництва, який свідчить про те, що господарство отримує від своєї діяльності прибуток. [3]

Як показали розрахунки ефективності в досліді без обробки протруйником рівень рентабельності склав 53,8%, а з протруйником Раксил Ультра – 60,9%.

Таким чином можна зробити висновок, що економічно доцільне протруювання насіння озимого ячменю препаратом Раксил Ультра, що сприяє підвищенню продуктивності культури.

Список використаних джерел:

1. Доля М.М. та ін. Фітосанітарний моніторинг. – К.: ННЦ ІАЕ, 2004. – 294с.
2. Кулешов А.К., Білик М.О. Фітосанітарний моніторинг і прогноз: Навчальний посібник. – Х.: Еспада, 2008. – 512с.
3. Михайлов С.І. та ін. Економіка аграрного підприємства: Підручник. – К.: Укр. Центр духов. Культури, 2005. – 396с.
4. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні: Офіційне видання.– Д.: Арт-Пресс, 2006. – 218с.